

Органічне птахівництво

Стисла доповідь на вебінарі для учасників ГС «Органічна Україна»
Автор: Манфред Бекер, дипл. агр. інженер, Кельн/Німеччина, липень 2020 р.

Зміст

1	Мета	2
2	Пташник та вигул	2
2.1	Пташник Правові засади, підготовка	2
2.2	Вигул Озеленення, укриття, хижакі	4
2.3	Утримання Несучість, розкльов та канібалізм.....	6
3	Ціль виробництва „Яйце“	9
3.1	Годівля Фази, раціони	9
3.2	Продуктивність Продуктивність несучості, стійкість шкаралупи.....	11
4	Вирощування	12
4.1	Молодняк Годівля, розкльов, запобіжні заходи.....	12
4.2	Профілі вимог	13
5	Альтернативи	13
5.1	Каплуни Рентабельність, розмір пташника	13
5.2	Тварини подвійного призначення Переваги, породи, розмір пташника	14
5.3	Кури-бройлери Утримання, годівля.....	14
6	Список літератури	17

1 Мета

За основу цієї пам'ятки взято онлайн-доповідь автора з нагоди IV Міжнародного конгресу "Органічна Україна 2020" та "I-го Вебінару «Органічне птахівництво», які відбулись у квітні та, відповідно, у травні 2020 року. Учасники цих заходів та нові зацікавлені мали можливість знайти інструмент для успішного вирощування органічної птиці взагалі та, зокрема, кур-несучок, а також ознайомитись з основами та підходами до оптимізації процесу та застосувати їх у господарстві.

2 Пташник та вигул

2.1 Пташник

2.1.1 Правові засади

Основою для всіх ключових характеристик пташника є національні постанови (Німеччина: Постанова про захист тварин та сільськогосподарське тваринництво, тут: витяг щодо курей-несучок). Для деяких характеристик, таких як наприклад щільність розміщення, тривалість денного світла та дистанції під час вигулу Постановою ЄС щодо органічного виробництва встановлюються подальші обмеження. Асоціації органічного землеробства, такі як «Demeter», «Bioland» та інші, визначають максимальну кількість пташникових будівель чи кількість курей, розміри для виходів із пташника (люків) або матеріалів для підстилку.

Врешті-решт, йдеться про поєднання найкращого добробуту тварин з найвищою можливою економічною ефективністю.

2.1.2 Підготовка перед заселенням у пташники

2.1.2.1 Очищення та дезінфекція

Курчата або молодняк не тільки хочуть чистого і, отже, здорового дому, їм це потрібно також для того, щоб доставити нам радість у сталому виробництві їжі. Ретельне прибирання та дезінфекція перед або між проходами (закриті стадні утримання) є важливими для успішного вирощування птиці. В основному це здійснюється за наступною схемою:

1. Грубе очищення (механічне)
2. Замочування (вода)

Пам'ятка „Вирощування органічної курки“

3. Очищення ("мило")
4. Полоскання (вода)
5. Сушка
6. Дезінфекція

Звичайно, це включає всі поїлки та годівниці, а також і зони руху, які знаходяться вище (вольєрний рівень).

Застосовуються кислотні, лужні або - у випадку чутливих до корозії поверхонь - нейтральні чистячі засоби. Жири та білки слід виводити ретельніше!

Для подальшої дезінфекції використовують альдегіди, йодофори та речовини, що відщеплюють кисень (пероксид, пероцтова кислота). Зверніть увагу на оптимальний температурний режим!

У списку обладнання FiBL названа відповідна продукція.

Загальне правило: 80% чистого пташника досягається за допомогою прибирання - дезінфекція не діє на брудні залишки (екскременти, гній, жир)!

2.1.2.2 Підстилка

Приміщення для розміщення курей – це пташник, як теплий, так і холодний пташник (зимовий сад). Забезпечення здорового та приємного клімату саме собою зрозуміло: Якщо ми при вході в пташник починаємо кашляти через пил або аміак вбивається в наші очі, те ж саме відбувається і з курми! Дихальні органи птахів також повинні бути захищені, і погане повітря є першим ініціатором агресії та розкльову!

Подрібнена солома легко доступна і добре (пшениця) та дуже добре (ячмінь, ріпак) вбирає вологу. Однак вона не допомагає зменшити забруднення пилом. Солом'яні палети або гранули кращі. Деревина / стругач / тирса може бути менш доступною і дорожчою, але також добре вбирає вологу і ідеально підходить для фази курчат. Однак обов'язково необроблене! Кукурудзяний силос має переваги лише в тому випадку, якщо його збирають і зберігають без грибка (це стосується і соломи!); Пісок як єдиний підстилок не підходить, оскільки не вбирає вологу і має низьку теплоізоляцію. Піщані ванни, розподілені в ящиках або діжках у пташнику, є кращим варіантом!

В основному, слід запобігати утворенню нашарувань курячого посліду. Цьому може сприяти щоденне введення 5-15 г зерна (пшениці чи вівса) на курку (інстинкт порпання чи пошуку корму!).

2.2 Вигул

2.2.1 Озеленення

Площа для вигулу (4 квадратних метри / кури-несучки, бройлери, батьківські стада та породи подвійного використання або 1 квадратний метр / молодняк курей-несучок та півні-каплуни) повинна бути завжди озеленена не менше, ніж на 50%! Це можна зробити за допомогою природного або посіяного озеленення (зерно, соняшник, кукурудза тощо). Посів рекомендується проводити паралельними або радіальними / лінійними смугами в напрямку периферії для вигулу. Це найкращий спосіб досягти рівномірного використання всієї площі для вигулу. Там, де немає обмеження площі, можна облаштовувати по черзі місця для вигулу, що дозволить міняти їх кожні чотири-вісім тижнів. Пересувні «мобільні» пташники (200-1000 курей) можна регулярно переміщувати та запобігати знищенню трав'яного покриву та надмірного удобрення малих площ.

Вологі або заболочені ділянки на пташниковій ділянці слід осушити, а потім засипати піском, гравієм або стружкою.

2.2.2 Укриття

350 м доріжки розраховуються на 4 кв м, за умови створення «достатніх» накриттів (укриттів). Без укриттів приймається відстань лише 150 м до пташника (Постанова ЄС 884/2018, але точно не в Німеччині!).

Мета - захист від опадів і сонця, а також від хижаків (хижих птахів). Кури повинні відчувати себе в безпеці весь час, інакше вони в основному залишатимуться в пташнику! Якщо вигул організовано різноманітно і охайно, це позитивно впливає на самопочуття, здоров'я та в кінцевому результаті на продуктивність тварин.

Підходять транспортні візки, причепи або власноруч виготовлені укриття з дерева та / або металу з висотою проходу не менше 50 см та площею даху 1 квадратний метр (включаючи сонячні панелі ?!). Фруктові дерева, пні, товсті гілки та стовбури, живоплоти та кущі так само підходять, як і густе зерно, кукурудза чи соняшник. Навіть виноградники, сади хмелю та горіхові насадження вже довели свою цінність. Також невеликі, добре розподілені острови відступу під камуфляжними сітками з військових та мисливських господарств забезпечують захист так само, як і сітки, що натягнені по всій площі.

Гарні результати у запобіганні нападів хижих птахів досягаються, якщо на вигул до курей випускають 1-2 півня на 100 курей, а також альпаків чи кіз!

2.2.3 Хижаци

Лисиць можна стримати лише за допомогою огорожі, яка має висоту, не меншу, ніж 180 см, з електричним шнуром вгорі та / або яка закопана у землю, не менше ніж на 25 см. Зараз є перші успіхи щодо залучення собак-охоронців для домашньої птиці.

2.3 Утримання

2.3.1 Несучість

Якщо яйця лежать на підлозі, це може мати декілька причин:

- Кури не можуть знайти гніздо

- Курей не приваблює гніздо
- Підстилка занадто приваблює курей

Таким чином, молодняк курей-несучок повинен бути вирощений в тій самій системі, яка була в кладці. Якщо молодняк не навчився підніматися вгору, він і не буде пізніше шукати гніздо у вертикальному вольєрному пташнику!

Вранці гніздо повинно бути освітленим та таким, щоб його легко було знайти. Доступ до нього не повинен бути перекритим курми, що відпочивають. Достатньо місця в гніздах або сідалах - обов'язково. З іншого боку, протягів у гнізді слід обов'язково уникати.

Якщо підстилок занадто товстий на початку фази несучості, кури вже сприймуть його як своє гніздо. Тож на початку робіть підстилок тоншим, щоб не почався розкльов через нудьгу та усунути можливість шкрябання!

У будь-якому випадку, завжди збирайте знесені яйця!

Розпізнати розкльов...

Контраст поверхневе пір'я та пух

Пір'я у підстилці

Джерело: Bestman et al.

2.3.2 Розкльов

Розкльов та канібалізм як його екстремальний прояв є одними з найсерйозніших і найдорожчих аномалій поведінки у курей і спочатку не мають нічого спільного з агресією! Вони є вираженням зниженого добробуту тварин, нудьги та поганого утримання та годування.

Після того, як розкльов трапився хоч один раз, потрібно швидко вжити заходів, інакше хвороблива спіраль незворотна. Часті обходи щонайменше тричі на день є обов'язковими, що є гарною інвестицією в утриманні всіх видів птиці.

Дві ознаки повинні насторожити власника:

- Пір'я, що зазвичай лежить на підлозі пташника, зникає
- У курей, які несуть коричневі яйця, помітний контраст між коричневим покривом і білими нижнім пір'ям на спині

Пам'ятка „Вирощування органічної курки“

Слід вжити чотири заходи:

- Затемнення світла або короточасне використання (заспокійливого) червоного світла
- Запропонувати заняття, такі як збирання каміння або лушпиння, стелажі для сіна або порожні каністри
- Якщо необхідно, лікування від кліща та / або глистів
- Додаткові вітаміни та мінерали, перевірка вмісту корму (амінокислоти!)

Тому, що відомі наступні причини розкльову:

- Занадто висока інтенсивність світла, можливо через попадання прямих сонячних променів
- Нудьга та бездіяльність
- Роздратування, викликане червоним пташиним кліщем
- Поганий клімат у пташнику та стрес
- Незбалансований раціон корму (дефіцит!)

Чим менше пір'я у курки, тим більша у неї потреба у кормі!

Профілактика досить проста:

- Запобігання стресу в будь-якій формі
- Запобігання неправильного розміщення яєць (див. вище)!
- Запобігання яскравого світла та попадання прямих сонячних променів
- Боротьба з червоним кліщем
- Заняття (чергування різних видів) для курей у формі пошуку зерен в підстилку, свіжої або сухої трави, клювання каміння або блоків (також з травами!), піщаними лазнями
- Надання грубого корму, харчових волокон (шкарлупа, лушпиння)
- Запобігання дефіциту натрієвих (<0,1%) та сірковмісних амінокислот (метіонін, цистин)
- Максимально схожий перехід від пташника вирощування до пташника для несучості (кількість птахів, система, світло, корм)

... та не розпізнання розкльову!

Джерело: Bestman et al.

При запобіганні розкльову ризик канібалізму низький. За винятком того, що «приваблива» клоака в окремих курей значно виступає зовні або стає видимою для всіх у курей, які несуть яйця на підлозі. Це часто перша точка нападу! Негайно видаліть із пташника постраждалих тварин або навіть туші!

3 Ціль виробництва „Яйце“

3.1 Годівля

3.1.1 Фази потреби

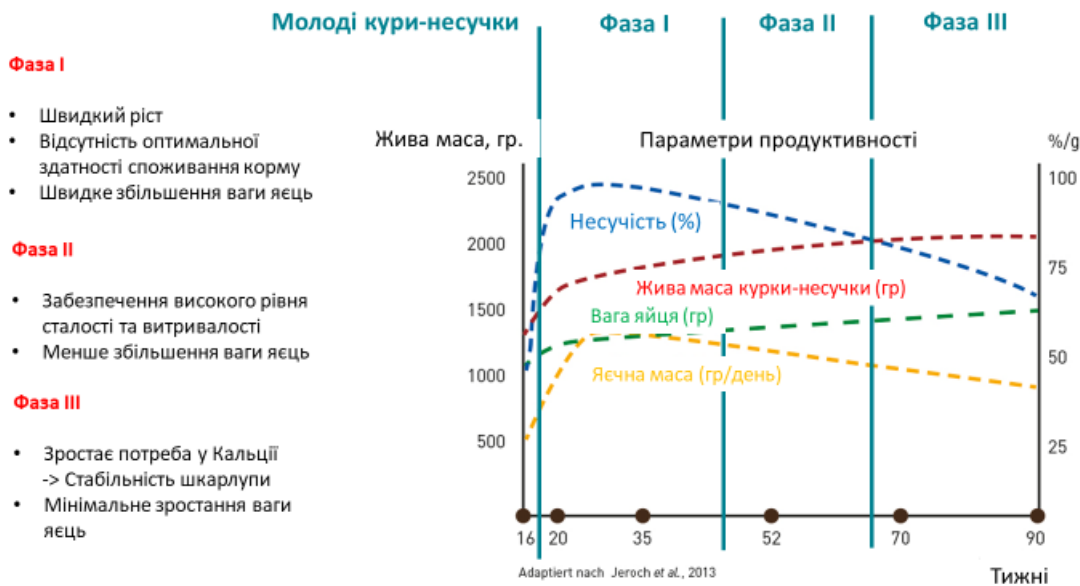
Очікувана тривалість життя органічної курки-несучки складає близько 18 місяців. За цей час вона повинна знести за можливістю 420 яєць, починаючи приблизно з 19-го тижня життя (готова до несення) і для цього потрібно близько 75 кг корму (600 днів x 120 г). Потреба в білку дуже висока, особливо на початку утримання в пташнику. Вміст незамінних амінокислот, насамперед метіоніну, окрім лізину, є важливим під час вибору корму.

Після вирощення у період між 18-м та 80-м тижнями життя курка проходить дві-три різні фази виробництва, які потребують відповідно адаптованого постачання поживних речовин через корм.

Таке так зване «фазове годування» має наступні переваги:

- Полегшення обміну речовин
- Постійні (високі) показники несення яєць
- Стабільні розмір і вага яєць
- Міцність шкарлупи
- Оптимальне використання кормів (-> витрати!)
- Оптимальний клімат у пташнику (аміак!)
- Зниження виділення фосфатів (-> навколишнє середовище!)

Фазове годування

Якщо розглядати поживні компоненти корму, на цих фазах слід досягти наступних необхідних обсягів з відносною сталістю енергозабезпечення:

Фазове годування

Класифікація фаз + оптимальні об'єми відповідно до фази

		Фаза	Молодняк	I	II	III
			9.-18. тиж. життя	19.-45. ТЖ	46.-65.ТЖ	>65.ТЖ
Енергія	ME (MJ)		11,4	11,4	11,4	11,4
Сирий протеїн	%		14,5	17	16,32	15,47
Лізин	%		0,53 (0,65)	0,65 (0,8)	0,63 (0,77)	0,6 (0,73)
Метіонін	%		0,28 (0,34)*	0,33 (0,4)	0,31 (0,38)	0,3 (0,36)
Кальцій	%		0,9	3,73	4	4,09

Quelle: відповідно до Anlehnung an Futtermittelreport 2013, geändert nach Damme, 2015

3.1.1 Складання раціону

Наступні можливі компоненти є результатом фазового годування, що базується на потребах, та обмеженої потужності споживання корму:

Компоненти кормів

Зернові

- Кукурудза
- Пшениця
- Тритикале
- Ячмінь
- **Просо?**

Білковий корм (придбаний)

- Кукурудзяний клей (традиційний)
- Картопляний крохмаль (трад)

Інші компоненти (придбаний)

- Кальк
- Рослинна олія
- Мінеральні речовини та вітамінні добавки

Білковий корм

- Горох (біле цвітіння)
- Польовий горох
- Люпин
- Соя
- Соняшникове насіння (очищене!)

Комбікорми складаються відповідно до їх сировинної доступності, але також відповідно до ваших побажань. Наступний склад кормів є прикладом для збалансованого, органічного годування гібридів курей-несучок у Центральній та Західній Європі:

Приклад раціону з органічних сумішей для курей-несучок								
Корм Фаза/зразок №	Частка в раціоні у %							
	1/1	1/2	1/3	1/4	2/1	2/2	2/3	3/1
Органічні компоненти								
Кукурудза	20	12,5	14	20	21,1	20	20	20
Пшениця	12	11	10	10	16,9	10	10	20
Тритикале	14	11	12,5	10	15	11,3	10	12,9
Ячмінь								
Овес		3						
Пшеничні висівки	5,3				3			3
Трав'яне борошно		6,5	6	6,4		4	5,5	1,6
Сосва макуха	14			11,3	11,6	9	12	13,4
Сосві боби	12,9	11	13		4,9	5	10	5
Рапсова макуха		3	3	15,4		4	2,8	
Насіння соняшника, лущене	7,3	11	11	5	8,8	6,4	4,6	4,1
Насіння соняшника, нелущ.						6	3,5	3
Пшеничний клей		3	3	1,5	3	2,5	0,7	
Лляна макуха		3	3					
Насіння льону, прес.						3		
Просо			5					
Кунжутна макуха			4					
Горох		10	5	8,3		8	10	
Рослинна олія		0,5	0,5	1,6		0,2		
CaCO ₃	8,8	7,5	7,5	8,3	9,3	8,6	8,6	9,7
Premix	1,3	2,5	2,5	2,2	2	2,1	2,1	3
Неорганічні компоненти								
Куккулдзяний клей	4,4	4,5			4,4			4,3
Карбонільний блок								
Пил і дріжджі								
Органічна частка %	95,6	95,5	100	100	95,6	100	100	95,7
ІНГРЕДІЄНТИ								
ME (MJ)/kg	11,0	10,4	10,2	10,5	10,8	10,5	10,5	10,6
Сирій протеїн (%)	20,3	18,0	18,0	18,0	17,8	18,0	18,0	17,0
Methionin (%)	0,36	0,32	0,32	0,32	0,33	0,32	0,32	0,31
Ca	3,6	3,5	3,5	3,7	3,8	3,8	3,8	4,0
P	0,55	0,65	0,70	0,65	0,55	0,7	0,7	0,55
Na	0,2	0,16	0,18	0,18	0,17	0,17	0,17	0,17
Сирі волокна (%)	5,05	7,0	7,0	5,4	5,0	6,1	6,1	6,01

Джерела: Kaisermühle Rationen: 1.1; 2.1; 3.1; Meika: 1.2; 1.3; LFL-Eiweißstrategie 2013; 1.4; 2.2; 2.3.

3.2 Продуктивність

3.2.1 Продуктивність несучості

Годування за потребою та фазами, профілактика захворювань та виражений добробут курей - це гарантії задовільних до хороших показників несучості. Особливо з огляду на мікроелементи групи вітамінів B3 і B12, а також основне забезпечення марганцем, будь-які дефіцити відразу мають контрпродуктивний ефект. Ектопаразити (пташині кліщі), бактерії (мікоплазмоз, сальмонела) та віруси (Ньюкасл) мають сильний, негативний вплив на продуктивність несучості. Щоденний, багаторазовий (!) контроль пташника, а також регулярні ветеринарні огляди буквально допомагають знищити вогнища хвороби у зародку або в короткий термін протидіяти їм. На додаток до цих фізіологічно-клінічних факторів помилки менеджменту, такі як високе забруднення аміаком, несприятлива температура в пташнику, надмірно висока вологість повітря, неправильно підібрані або відсутні програми освітлення призводять до значних порушень продуктивності несучості.

3.2.2 Стабільність шкарлупи

Деформовані, тонкі або навіть криваві яєчні шкаралупи знижують рентабельність та мотивацію працівників, а також завжди вказують на порушення в годуванні чи утриманні.

Постійне забезпечення вітаміном D³, а також достатня кількість мікроелементів (Zn, Se, Mn, Cu) і не в останню чергу вода (!) є важливими гарантантами непошкоджених шкарлуп яєць. Якщо частка Ca в кормі незначно збільшується протягом місяців несучості (3,5-4%), вміст Cl залишається нижче 2 г / день, а ввечері надається достатня кількість корму, (утворення шкарлупи відбувається вночі!), то можна стверджувати про дотримання важливих вимог для отримання стійкої яєчної шкарлупи.

Криваві яйця часто занадто великі або занадто важкі (анатомія курки!) або виходять через травмовану в інший спосіб клоаку (-> розкльов, канібалізм !!). Обов'язково з'ясуйте причину та усуньте. Причиною цього можуть бути надмірний метіонін / цистин, лінолева кислота (> 2,5%) або енергозабезпечення (> 12 МДж ME).

4 Вирощування

4.1 Молодняк курей-несучок

4.1.1 Годівля

Після вибору породи (наприклад, Bovans, Dekalb, Lohmann, Tetra, лінії подвійного використання) слід підготувати пташник:

- Температура 30-35°C
- Вологість повітря не менше 45%
- Вміст CO²

Це означає, що опалення, термостати, вентиляція, системи годування та поїння, а також освітлення повинні бути правильними. Папір на сітках або тирса на бетонній підлозі повинні бути в наявності. Складання чек-листу допомагає!

Відтепер протягом добрих 4 місяців розвивається статевозріла курка-несучка. Різні органічні зміни вимагають узгоджених фаз харчування:

Фаза 1(Тижні життя 1-8): інтенсивний ріст органів!

Підтримується висококонцентрованими незамінними амінокислотами в стартовому кормі та кормі для курчат.

Фаза 2 (Тижні життя 9-15): менший ріст, але два періоди линьки. Численні щеплення. Розвиток статевих органів

Підтримується кормом для молодняка, який має у складі менше енергії та білка.

Фаза 3 (Тижні життя 16-18): Комплектація кістяка, дозрівання органів для несення яєць та збільшення маси тіла (через зберігання води!). Перехід до фази несучості.

Підтримується „кормом для фази несучості“ з високим вмістом сирого білка та кальцію до початку несучості.

Практичний приклад: складові кормів для молодняка

MEICA Корм для птиці									
Кури несучки									
Suchen:									
Сорт корму	ME/MJ	Сирий прот. У %	Сирий жир У %	Сира кулітков У %	Сира зола У %	Метіонін У %	Кальц У %	Фосфор У %	Примітки
Futtersorte	ME/MJ	Rohprotein in %	Rohfett in %	Rohfaser in %	Rohasche in %	Methionin in %	Calcium in %	Phosphor in %	Bemerkungen
Корм для курчат	11	20,5	6,30	6,3	8,3	0,39	1,25	0,8	Повнораціонний корм Для курчат 1-8 тижень життя
Корм для Молодок	10,6	16	5,20	7,3	7,9	0,3	1,2	0,7	Повнораціонний корм Для молодих курей-несучок від 8 тижня
Корм перед початком фази несучості	10,7	19,2	6,50	7,2	10,6	0,35	2	0,65	За 2 тижні до початку несучості

4.1.2 Розкльов

Починаючи ще зі стадії курчати, існує ризик виникнення цієї поведінкової проблеми! Причин для цього багато. Відповідно існують різноманітні контрзаходи або, що краще, запобіжні заходи:

- Раннє облаштування/встановлення сідал з невеликою кількістю птахів на одиницю площі(можливість втечі у разі нападу)

- менші за кількістю стада (занадто багато нових курчат означає занадто часте клювання для знайомства -> звичка!)
- Корми з високим вмістом клітковини (овес, люцерна / трава, солом'яне борошно)
- Підстилок (тирса, солома)
- Можливості для клювання (пласке лушпиння, блоки)
- Тьмяне світло на 3 та 8 -10 тижнях життя (линька!)
- Оптимізуйте вентиляцію (аміак та пил)

4.1.3 Запобіжні заходи

- Невелика однотипність, тобто слід впливати на великі відхилення ваги за допомогою програми світла (затримка або прискорення стимулювання).
- Погані реакції вакцинації через пил, аміак або стрес повинні бути компенсовані вітамінами або мінералами в питній воді. Налаштуйте вентиляцію та температуру!
- Шукайте контакт між селекціонером та утримувачем курей, задавайте конкретні питання стосовно проблем зі здоров'ям, лікування, втрат, підтвердження вакцинації, аналізів крові, після переведення до пташника, програм годування та світла.

4.2 Профілі вимог

Через більш тривалий термін використання, зобов'язання виходити на вигул, дієту, яка часто є неоптимальною з точки зору амінокислот та обмеженого можливого лікування хвороб (антибіотики), органічні ферми мають інший перелік пріоритетів щодо їх курей-несучок та молодняка:

- Гарне оперення у більш тривалий період несучості (після линьки!)
- Відсутність порушення поведінки (клювання, канібалізм)
- Налагоджене пересування до гнізд, без висиджування яєць
- Висока життєздатність та витривалість
- Середні показники несучості яєць (приблизно 275 яєць)
- Висока якість споживання корму (особливо на початку несучості)
- Високий рівень засвоєння корму

5 Альтернативи

5.1 Каплуни

5.1.1 Рентабельність

Каплуни - це брати гібридів курей-несучок, які вилуплюються та вирощуються для виробництва яєць. До недавнього часу їх вбивали газом в інкубаторах, при необхідності подрібнювали та / або віддавали на (зоологічний) корм для тварин. Вже кілька років споживачі закликають припинити ці вбивства та використовування півників-братів як м'ясну птицю. Залежно від породи та тривалості відгодівлі цей процес є економічно не вигідним і, якщо годувати якісними (імпортними) кормами, він також викликає етичні сумніви.

Пропозиції варіюються від 7-тижневого “домашнього курча” до 18-тижневого півня, відгодованого до початку статевої зрілості.

М'ясна частка тіла у самців значно нижча, ніж у їх «колег» з числа м'ясних гібридів.

Прибутковість може бути досягнена лише за рахунок підвищення цін на яйця курей-сестер або за допомогою цілеспрямованого маркетингу з розповідями про збереження їхнього життя, про їхнє утримання, пропозиції вишуканих рецептів блюд з м'яса курей-братиків та смачних продуктів переробки

5.1.2 Розмір пташника

Нова органічна постанова ЄС, яка набуде чинності орієнтовно 1 січня 2021 року, передбачає щільність заселення 21 кг / м² для півнів-братів, а також для молодняка курей-несучок. У пташнику

слід мати сідала завдовжки 10 см або 100 см² висоти рівня сідал. Вигул обов'язковий принаймні 1 м² / на курку.

5.2 Тварини подвійного призначення

5.2.1 Переваги

Все більша кількість споживачів, а також і власники курей уникають споживання або утримання птиці від інтенсивно розведених високопродуктивних гібридних ліній. Як альтернатива, поступово розвивається утримання курей подвійного призначення – доки ще як ніша, але незабаром, воно займе свою частку на ринку. На відміну від гібридних ліній (яйця **або** м'ясо), ці породи, також відомі як «яєчно-м'ясна курка», досягають задовільних та гарних результатів за обома призначеннями (див. нижче). Крім економічних показників, у виборі породи велику роль відіграє також поведінка курей. Перші спостереження свідчать, що характер курей типу «яйця & м'ясо» більш спокійний. Не виключено, що самкам курей подвійного призначення достатня менша щільність живильних речовин (наприклад, метіонін!) через те, що в них менша маса яєць.

5.2.2 Породи та рентабельність

Шляхом схрещування ліній курей-несучок (наприклад, White Rock, Sussex, New Hampshire) з м'ясними лініями (наприклад, Cornish, Maran) можуть бути створені "породи подвійного використання", які програють за всіма показниками) спеціалізованим типам з одним призначенням (кількість і маса яєць, наполегливість, щоденний приріст ваги, споживання корму, частка м'яса).

Однак практичний досвід роботи з коричневими породами подвійного використання Ломанн є успішним. Крім того, на практиці та в результаті досліджень набувають значення кури справжніх порід, такі як «Les Bleues» (Gauloise), Sulmtaler, Augsburger або Mechelner.

Приклад для порівняння "Sulmtaler" - "Les Bleues":

Тривалість відгодівлі 133-97 днів, кінцева маса 2,24-2,34 кг, витрата корму 10,75-7 кг, утилізація 1: 4,8-1: 2,99.

Курка «Les Bleues» відкладає близько 250 яєць на рік, тобто продуктивність несучості складає майже 70%

5.2.3 Розмір пташника

Згідно з новою Органічною постановою ЄС, починаючи з 2021 року курей слід утримувати як курей-несучок. Півні утримуються так само, як і курчата-бройлери, тобто 21 кг живої ваги / м², 5 см сідала або 25 см² місць для сидіння та 4 м² площі для вигулу.

5.3 Курчата-бройлери

5.3.1 Утримання

Органічні м'ясні курчата

Ферма на 4800 м'ясних курчат з зимнім садом

Показники:

- Час відгодівлі від 56 до 70 днів
- 2,1 - 2,5 кг жива маса
- 4,7 циклів на рік
- Співвідношення кормів 1 : 2,7 кг
- Породи що повільно ростуть, ISA, JA, CS, Rowan Ranger
- Макс 21 кг/кв.м
- 1/3 життя доступ до вигулу

Так само, як і у курчат курей-несучок, кілька разів на день має здійснюватись всебічний контроль. Спостереження за оперенням, суглобами та екскрементами, будь-якою агресією, розподілом у пташнику, температурою, повітрям, споживанням води та корму, а також підстилкою допомагають уникнути розкльову, травм та хвороб, особливо хвороб подушечки ступні.

Через чотири-шість годин після вивантаження курчата починають розподілятися у пташнику. Якщо при цьому людина буде ходити вперед, а потім назад і постукувати по стіні пташника, розподіл курчат у пташнику буде оптимальним, оскільки вони слідуватимуть за шумом і рухами. Перевіряйте це щодня. У разі відхилень (занадто близько один до одного, занадто близько до стіни) вентиляція та / або опалення повинні бути оптимізовані.

Посуньте ногою підстилку. Якщо підлога темна, вона мокра, тобто пташник занадто вологий. Перевірте, чи так це скрізь у стайні, а якщо ж так, тоді вентиляція повинна бути оптимізована!

Якщо курчата лежать, розтягнувшись, з відкритими клювами, а шия рухається вгору і вниз, це означає, що занадто тепло.

Інноваційною виявилася так звана "система патіо", в якій яйця, що висиджуються, завозять до пташника за три дні до того, як вони вилупляться і вже розкладають. Це означає, що курчата можуть їсти та пити відразу ж і їх не потрібно транспортувати після того, як вони вилупляться.

У наведеному нижче ескізі зображено розріз пташника для бройлерів на 4800 одиниць, який починається праворуч від теплої хліви, проходить через люки в зимовий сад і спрямований через відкидні кришки в зелену зону для вигулу.

5.3.2 Годівля

Метою збалансованого та сталого годування курчат-бройлерів є хороший приріст маси тіла з гарними м'язами грудей та стегон з невеликим вмістом жиру.

Тут теж може мати сенс 3-4-фазова годівля з попередньою відгодівлею («Стартер», 2 тижні) - середня відгодівля (4 тижні) - остаточна відгодівля (3-5 тижнів).

Метіонін залишається найважливішою амінокислотою. Оптимальний вміст енергії - 12 МЕ (МДж). Конверсія корму вигідна, якщо нижча 1: 2.6.

Ідеальна суміш кормів (незалежно від фази) може виглядати так:

Приклад раціону для органічних м'ясних курчат

Органічна пшениця (%)	32,0	МЕ (Мдж)	12
Органічна соєва макуха (%)	20,0	Сира зола (г/кг)	69,86
Органічна Кукурудза (%)	20,0	Сирий жир (г/кг)	65,27
Органічна соняш. макуха (%)	13,0	Сира клітковина (г/кг)	61,61
Традиц. кукурудзяний клей (%)	4,8	Сирий білок (%)	20,33
Органічний горох (%)	6,0	Лізін (г/кг)	9,03
Мінеральні добавки (%)	3,0	Калій (г/кг)	8,89
Органічна соєва олія (%)	1,2	Фосфор (г/кг)	8,68
Всього:	100,0	Кальцій (г/кг)	4,96
		Метіонін (г/кг)	3,59
		Натрій (г/кг)	1,68

Джерело: Meyer zu Bakum

40

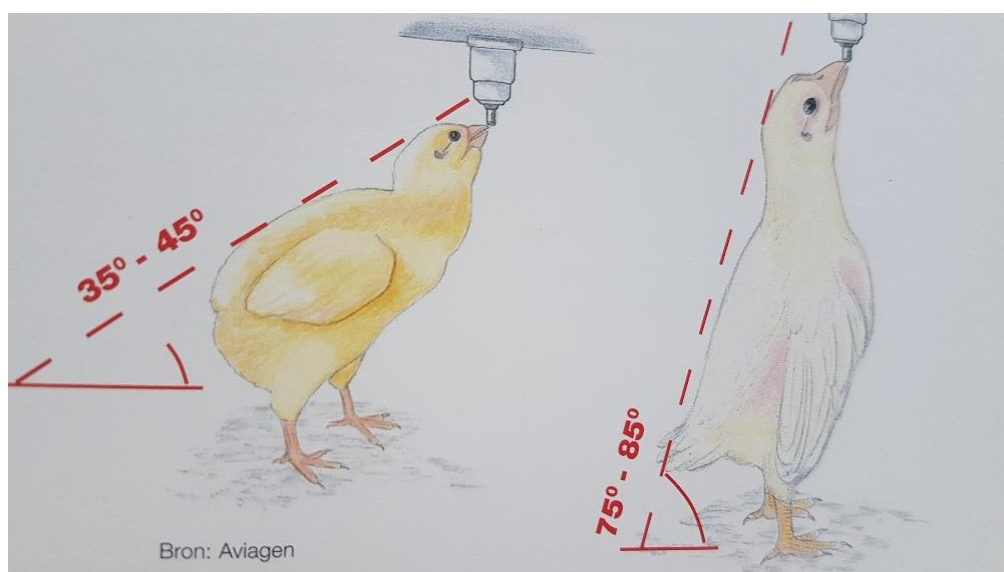
Принципово важливо, щоб **усі** курчата їли та пили від першого дня! Усі винятки та зміни цього принципу призводять до нерівних, погано сумісних стад. Приблизно через тиждень життя вміст миски слід з'їдати повністю, щоб кури не ставали занадто прискіпливими до розмірів частин корму та щоб збудники хвороб не починали відчувати себе комфортно в накопиченому кормі. Крім того, для чітких ритмів потрібний спокій.

Загалом, слідкуйте за харчуванням дуже уважно:

- Низький прийом корму та клювання стін: -> симптоми дефіциту, захворювання кишківника
- Викидання зернових злаків / вибіркковість: -> зерна занадто тверді / сухі, кишкові розлади

Курчата повинні легко пити. Інакше пити -> їсти -> вони дуже мало ростуть!

Якщо поїлка розташована занадто високо / занадто низько, з'являється менше бажання пити. Вода повинна стікати в горло курчати, голова повинна бути піднятою вгору, а постава пряма.

Для курчат віком до тижня / 10 днів кут між дзьобом та поїлкою не повинен бути менше 40°. Починаючи з одного тижня / 10 днів, цей кут не повинен перевищувати приблизно 80 °!

Загалом, точно слідкуйте за прийомом води:

- Раптова зміна споживання води: -> Хвороба або реакція вакцинації?!

З 10-го дня життя співвідношення вода-корм має становити близько 1,7 (мл / г). Варто вести щоденний журнал, щоб можна було швидко робити висновки (подача корму? Зміна корму? Тиск води?)

6. Список літератури

- Bestmann, M. et al. (2010): Hühnersignale. Roodbont-Verlag
Damme, K., Hildebrand, R.A. (2015) : Legehennenhaltung und Eierproduktion. Ulmer-Verlag
Erhard, M. et al. (2018): Aktuelle Arbeiten zur artgemäßen Tierhaltung. KTBL-Verlag
Erkens, C. (2017): Homöopathie für Geflügel. Ulmer-Verlag
Garrelfs, I. et al. (2016): Minimierung von Federpicken und Kannibalismus bei Legehennen mit intaktem Schnabel. Landwirtschaftskammer Niedersachsen
Gussem, von, M. et al. (2016): Broilersignale. Roodbont-Verlag
Hetzenecker, C. : Prospekt „Bio-Zweinutzungshühner Les Bleues“. Eigenverlag
Jeroch, H. (2019): Geflügelernährung. Ulmer-Verlag
Linde, van der, J., Mechow, A. (2017): Empfehlungen für kleinere Legehennenbetriebe im Umgang mit nicht schnabelgekürzten Hennen. Westfälisch-Lippischer Landschaftsverband
Linde, van der, J., Pieper, H. (2018): Geflügel im Mobilstall. Ulmer-Verlag
Koch, A. et al. (2014): Wie rund ist das Öko-Ei? Kassel University Press
Münster, P. (2016): Biosicherheit in der Geflügelhaltung. DLG-Verlag
Thüringer Tierseuchenkasse (2019): www.thtsk.de/de/new/2019-12-11_00/
ZDG e.V. (2020): Geflügeljahrbuch. Ulmer-Verlag
ZDG e.V. (2020): DGS Magazin für die Geflügelwirtschaft. Ulmer-Verlag